

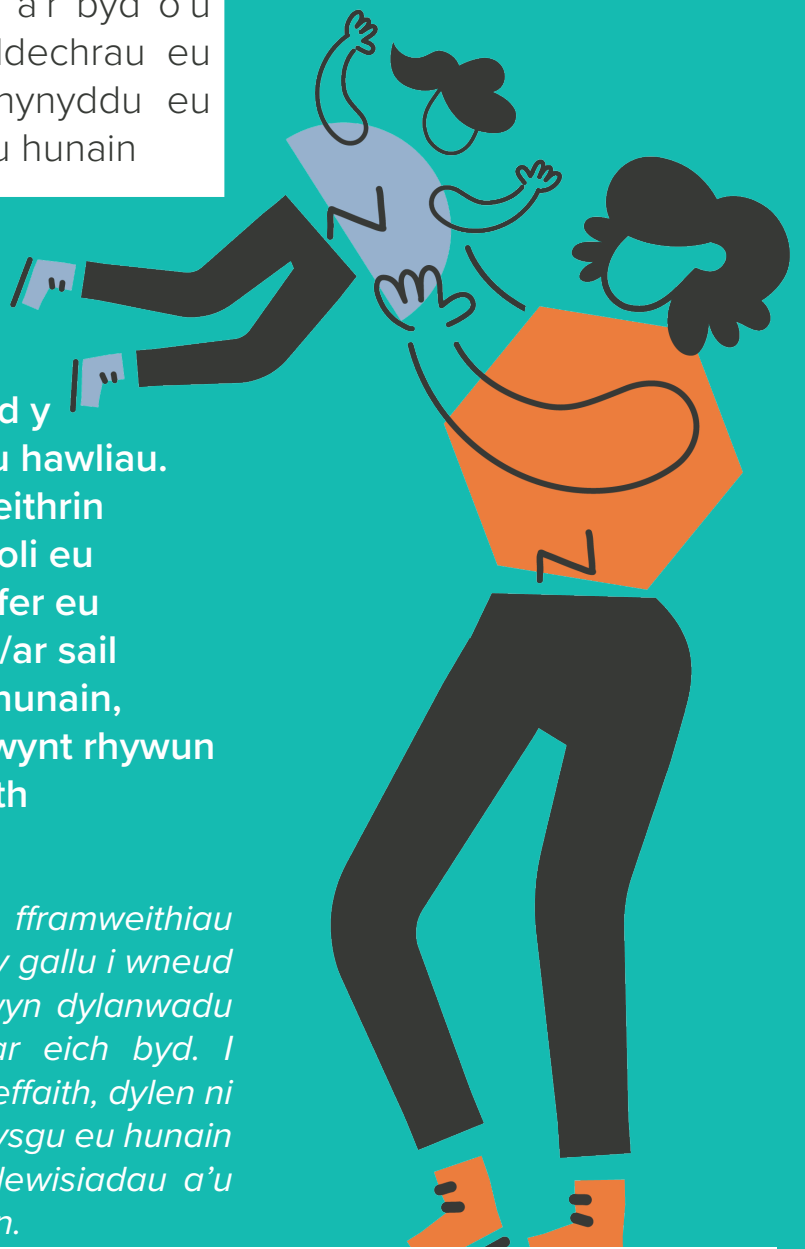
SUT MAE CEFNOGI HAWLIAU PLANT CYN OED YSGOL?

Mae'r blynyddoedd cynnar yn "gyfnod allweddol ar gyfer gwireddu hawliau plant" (y Cenhedloedd Unedig 2006, t. 3).

Mae plant cyn oed ysgol yn dysgu am eu hawliau wrth iddyn nhw ymwneud â'r bobl a'r byd o'u cwmpas. Dyma'r oed perffaith i ddechrau eu cynnwys mewn trafodaethau a chynyddu eu hymwybyddiaeth o'u hawliau eu hunain

Mae chwarae yn elfen hanfodol o iechyd a llesiant plant a'r brif ffordd y gall plant ifanc iawn ymgysylltu â'u hawliau. Maen nhw'n dechrau dysgu sut i feithrin perthnasoedd, dod yn gyfrifol, rheoli eu hemosiynau, datblygu geirfa ar gyfer eu teimladau, gwneud dewisiadau da/ar sail gwybodaeth, ysgogi eu dysgu eu hunain, datrys problemau, cydnabod safbwynt rhywun arall a datblygu ymdeimlad o effaith

Beth yw Ymdeimlad o Effaith? Yn y fframweithiau dysgu cymeradwy, diffinnir 'effaith' fel y gallu i wneud dewisiadau a phenderfyniadau er mwyn dylanwadu ar ddigwyddiadau a chael effaith ar eich byd. I helpu'r plant i ddatblygu ymdeimlad o effaith, dylen ni gydnabod eu bod yn gallu ysgogi eu dysgu eu hunain a dylen ni eu grymuso i wneud eu dewisiadau a'u penderfyniadau eu hunain.

Teimlo'n ddiogel a sicr	Erthygl 19
Cael digon o gyfleoedd i arwain fy chwarae a chwarae gydag eraill	Erthygl 31
Bod rhywun yn gwrando ar fy syniadau, fy meddyliau a'm penderfyniadau, yn eu parchu ac yn gweithredu arnynt	Erthygl 12
Cymorth i'm galluogi i archwilio sut rwy'n edrych ar y byd a chyfathrebu'r syniadau hyn i bobl eraill	Erthygl 13
Ffurfio cysylltiadau â phobl, lleoedd a phethau	Erthygl 7 and 28
Pobl sy'n ymwneud â'm dysgu ac yn archwilio fy niddordebau gyda fi	Erthygl 28
Pobl sydd am weld y byd trwy fy llygaid i a'm helpu i ddeall fy amgylchedd	Erthygl 7 and 13
Rhoi amser i mi a sylweddoli pan fydd angen arweiniad a chymorth arna	Erthygl 28
Cael gwneud fy newisiadau a'm penderfyniadau fy hun	Erthygl 12
Anogaeth i fod yn 'fi fy hun' ac amlygu fy mhersonoliaeth	Erthygl 8
Bod pawb sy'n gofalu amdanaf fi yn siarad â'i gilydd ac yn rhannu'r holl wybodaeth bwysig amdanaf, er mwyn i mi deimlo'n sicr a diogel ble bynnag y byddaf	Erthygl 3
Bod pobl yn meddwl beth sydd orau i mi wrth wneud penderfyniadau amdanaf	Erthygl 3

Erthygl 12 – yr hawl i fynegi barn yn rhydd ar bob mater sy'n effeithio ar y plentyn ac i'r farn honno gael ei hystyried. Mae plant yn gyfranogwyr gweithredol yn y teulu, y gymuned a'r gymdeithas.

Os byddwch chi'n gwrando arnaf fi, galla i eich helpu i ddeall fy sefyllfa, gallwch gamu i mewn i'm 'byd', a bydd hyn yn meithrin fy hunan hyder ac yn fy helpu i ymddiried ynoch.

Gwnewch ddigon o amser i wrando arnaf a dangos diddordeb gwirioneddol yn yr hyn sydd gen i i'w ddweud/rannu. Mae'n haws gen i siarad/chwarae gydag oedolyn rydw i'n eu nabod ac yn ymddiried ynddyn nhw.

Rwy'n cyfathrebu mewn nifer o ffyrdd: trwy chwarae, iaith y corff, mynegiant wyneb, tynnu llun a phaentio. Weithiau does ond angen i chi fy ngwylio i ddeall beth rwy'n dweud neu'n teimlo.

Weithiau, mae'n bosib na fyddaf am rannu fy meddyliau a'm barn ac mae'n iawn i mi aros yn dawel, efallai gallech chi fy holi rywbyrd arall neu mewn ffordd wahanol